

EXPUNERE DE MOTIVE

Organizația Maritimă Internațională (OMI), cu sediul la Londra, activează ca agenție specializată a Organizației Națiunilor Unite și se ocupă cu elaborarea cadrului juridic, tehnic și organizatoric privind navigația maritimă în apele internaționale. Prin reglementările adoptate, OMI stabilește cerințele minime care se impun navelor comerciale care efectuează voiaje internaționale, privind siguranța navigației, securitatea navelor, a porturilor și protecția mediului.

Convenția internațională din 1973 pentru prevenirea poluării de către nave, modificată prin Protocolul încheiat la Londra la data de 17 februarie 1978 (MARPOL 73/78) este cea mai importantă convenție privind prevenirea poluării mediului marin de către nave, atât din cauze care țin de operarea navelor, cât și din cauză de accidente.

Convenția MARPOL 73/78 a fost adoptată la 2 noiembrie 1973 și se referă la poluarea cu hidrocarburi, substanțe lichide nocive, substanțe dăunătoare ambalate în pachete, ape uzate și gunoaie. Prin Protocolul din 1978 s-au încorporat în această convenție măsuri speciale privind petrolierele, iar convenția inițială a căpătat o nouă formă, fiind cunoscută sub denumirea MARPOL 73/78.

În prezent MARPOL 73/78 include 6 anexe, dintre care numai Anexa I și Anexa II sunt obligatorii pentru statele părți. Aplicarea celorlalte anexe se face în urma unor acceptări explicite din partea statelor.

Aceste anexe sunt:

- Anexa I - Reguli pentru prevenirea poluării cu hidrocarburi;
- Anexa II - Reguli pentru controlul poluării cu substanțe lichide nocive în vrac;
- Anexa III - Reguli pentru prevenirea poluării cu substanțe dăunătoare transportate pe mare sub formă ambalată;
- Anexa IV - Reguli pentru prevenirea poluării cu ape uzate de la nave;
- Anexa V - Reguli pentru prevenirea poluării cu gunoi de la nave;
- Anexa VI - Reguli pentru prevenirea poluării aerului de către nave (adoptată prin Protocolul din 1997 privind amendarea MARPOL 73/78);

Anexa I a intrat în vigoare pe plan internațional la 2 octombrie 1983, Anexa II la 6 aprilie 1987, Anexa III la 1 iulie 1992, Anexa IV la 27 septembrie 2003, Anexa V la 31 decembrie 1988, iar Anexa VI nu este încă în vigoare, aceasta fiind prevăzută în 2005.

România a aderat la MARPOL 73/78 – Anexele I și II și a acceptat Anexa V prin Legea nr.6/1993, pentru aderarea României la Convenția internațională din 1973 pentru prevenirea poluării de către nave, modificată prin Protocolul încheiat la Londra, iar Anexa III a fost acceptată în forma sa revizuită prin Ordonanța Guvernului nr.38/2001, privind acceptarea anexei nr.III, amendată, și a unor amendamente la Convenția internațională din 1973 pentru prevenirea poluării de către nave, modificată prin Protocolul încheiat la Londra la 17 februarie 1978 (MARPOL 73/78), aprobată prin Legea nr.750/2001.

De asemenea, România a acceptat toate amendamentele la această convenție, adoptate în perioada 1984 – 2001.

Anexa IV la MARPOL 73/78 a intrat în vigoare pe plan internațional la data de 27 septembrie 2003 ca urmare a acceptării acesteia de către 97 de state, ale căror nave maritime însumează 54,32% din tonajul mondial.

Anexa IV la MARPOL 73/78 revizuită conține un set de reguli referitoare la descărcarea apelor uzate în mare, la echipamentele și sistemele navei pentru controlul descărcării apelor uzate, prevederi privind facilitățile din porturi și terminale pentru primirea apelor uzate, precum și cerințe pentru inspecția și certificarea navelor. Este inclus, de asemenea, un model al *Certificatului internațional privind prevenirea poluării cu ape uzate* care va fi eliberat de administrațiile naționale navelor aflate sub jurisdicția lor.

Anexa IV revizuită se va aplica navelor noi, angajate în voiaje internaționale, care au tonajul brut 400 și mai mare sau care sunt certificate să transporte mai mult de 15 persoane. Navelor existente li se va cere să respecte prevederile Anexei IV revizuite la 5 ani după data intrării acesteia în vigoare.

Anexa prevede ca navele să fie echipate, fie cu o stație de tratare a apelor uzate, fie cu un sistem de malaxare și de dezinfectare a apelor uzate, fie cu un tanc de stocare a acestora.

Descărcarea apei uzate în mare va fi interzisă, cu excepția cazurilor în care nava are în operare o stație de tratare a apei uzate aprobată sau nava descarcă apă uzată malaxată și dezinfectată, utilizând un sistem aprobat, la o distanță mai mare de trei mile nautice de cel mai apropiat țărm sau nava descarcă apă uzată care nu a fost malaxată sau dezinfectată la o distanță mai mare de 12 mile marine de cel mai apropiat țărm.

Principalele diferențe între Anexa IV adoptată inițial și Anexa IV în forma revizuită constă în ridicarea pragului privind tonajul brut al navelor la care se aplică aceste prevederi de la 200 la 400, precum și a pragului privind numărul de persoane aflate la bordul navelor care nu ating acest prag al tonajului brut de la 10 la 15 persoane, atât în cazul navelor noi, cât și în cazul navelor existente, cu precizarea că data implementării prevederilor pentru navele existente a coborât de la 10 la 5 ani după data intrării în vigoare a Anexei IV în varianta revizuită.

Atât în Anexa IV adoptată inițial, cât și în Anexa IV în forma revizuită există prevederea potrivit căreia statele parte la această convenție trebuie să asigure în porturile și terminalele lor, care sunt vizitate de navele maritime care fac obiectul acestei anexe, instalații corespunzătoare pentru a prelua apele uzate, astfel încât să nu producă întârzieri în programul acestora, dar navele nu au obligația de a preda apele uzate aflate la bord la instalațiilor portuare.

În legislația internă actuală nu se regăsesc acte normative cu putere de lege care să cuprindă dispoziții exprese similare sau contrare celor cuprinse în Anexa IV la MARPOL 73/78 și, prin urmare, acceptarea de către România a acesteia va conduce la umplerea vidului legislativ în domeniu.

Faptul că 21 dintre cele 25 de state membre ale Uniunii Europene sunt parte la această anexă demonstrează aplicarea generală a acestor prevederi privind protecția mediului de către nave.

În conformitate cu prevederile regulilor de construcție în vigoare, navele maritime care arborează pavilionul român au fost construite și echipate astfel încât acestea corespund Anexei IV la MARPOL 73/78 adoptată inițial și, implicit, anexei în forma revizuită.

Porturile maritime din România care vor primi navele maritime prevăzute în această anexă vor trebui să fie dotate cu instalații de recepție a apelor uzate, astfel încât să satisfacă cerințele privind compatibilitatea cu instalațiile navelor, precum și cele referitoare la operativitatea preluării. Se estimează că unele dintre porturile maritime vor avea nevoie de investiții importante atât pentru realizarea instalațiilor prevăzute în Anexa IV, cât mai ales, pentru realizarea instalațiilor de epurare a apelor uzate recepționate de la nave. Eficiența economică a unor astfel de investiții nu poate fi garantată întrucât navele maritime nu au obligația de a preda apele uzate, opțiunea acestora de a utiliza instalațiile portuare fiind voluntară.

Prin acceptarea Anexei IV revizuite se va demonstra că România aplică și acest instrument de drept internațional menit să conducă la protejarea mediului marin de factori de poluare generați de navele de transport, această anexă fiind singura dintre anexele aflate în vigoare pe plan internațional ale MARPOL 73/78 la care România nu este parte.

În contextul procesului de aderare a României la Uniunea Europeană, având în vedere Recomandarea Consiliului nr.78/584 din 26 iunie 1978, acceptarea de către România a Anexei IV la MARPOL 73/78 în forma revizuită a devenit o necesitate.

Implementarea prevederilor Anexei IV la MARPOL 73/78 în forma revizuită va necesita elaborarea unui ordin al ministrului transporturilor, construcțiilor și turismului, care să cuprindă atât normele constructive pentru navele maritime aflate sub incidența anexei, cât și pentru instalațiile portuare de recepție a apelor uzate. La elaborarea acestor norme urmează să se țină cont de instrucțiunile specifice pe care le va emite Organizația Maritimă Internațională.

Față de cele prezentate mai sus, a fost întocmit proiectul de lege alăturat, pe care vă rugăm să-l aprobați.

PRIM-MINISTRU

CĂLIN POPESCU - TĂRICEANU